

SOYKIRIM: NEYE GÖRE? KİME GÖRE?

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

ABD Başkanı Joe Biden 1915 Olayları ile ilgili 24 Nisanda soykırım sözcüğünü kullanırken, geçtiğimiz hafta İrlanda hükümeti ise 1915 Olaylarını soykırım olarak nitelendirmeyi reddetmiştir.

Parlamentoda sorulara yanıt veren İrlanda Dışişleri Bakanı Simon Coveney, Bu olayların soykırım anlamına gelip gelmediği konusunda uluslararası bir fikir birliği yok. Ne Avrupa Birliği (AB) ne de Birleşmiş Milletler (BM) 1915'teki korkunç olaylarla ilgili olarak bu soruyla ilgili bir tutum benimsemiştir.[1] demiştir. Ayrıca, hükümetin olayın bir soykırım olarak tanımlanıp tanımlanmaması konusunda hüküm verecek durumda olmadığını da sözlerine eklemiştir.

Dışişleri Bakanı Coveney, 1915 olaylarını soykırım olarak ilan etmek için atılacak herhangi bir adımın, bir takım hukuki meselelerin ele alınmasına ve bu süre zarfında birçok tarafın fikirlerinin değerlendirilmesine bağlı olduğunu söylemiştir.

İrlanda Dışişleri Bakanlığından bir yetkili de İrlanda, soykırımı tanıma uygulamasını yalnızca yetkili bir uluslararası mahkeme kararıyla belirlendiğinde veya bu konuda uluslararası fikir birliği olduğunda izlediğini açıklamıştır.

İrlanda Dışişleri Bakanının açıklamasından yaklaşık bir ay önce, 16 Nisan 2021 tarihinde, İrlandadaki Ermeni Kilisesi temsilcisi Dr. Paul Manook, Taoiseache (İrlanda Başbakanı Micheál Martin) 1915 olaylarını soykırım olarak kabul etmenin ahlaki bir zorunluluk olduğunu bir mektupla iletmişti.

Bakan Simon Coveney, İrlanda Parlamentosunda yaptığı konuşmada 1915 Olaylarının soykırım olarak adlandırılmasına ilişkin ne uluslararası bir konsensüs ne de uluslararası hukuki bir zemini olduğunu vurgulamıştır.

Dışişleri Bakanı Coveney, AB ve BM tarafından bu konuya ilişkin bir karar alınmadığını, bu itibarla İrlandanın, 1915 Olaylarını soykırım olarak tanımasının söz konusu olmadığını vurgulamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Dublin Büyükelçiliği de 1915 olayları ile ilgili olarak kullanılan soykırım söyleminin bilimsel veya hukuksal bir temeli bulunmadığını ve bunu destekleyen herhangi bir delil bulunmadığını daha önce ifade etmişti.

Bakan Coveneyin bu açıklaması uluslararası alanda pek çok ülkeye örnek teşkil edebilecektir. Açıklamada, konunun hukuki yönünün vurgulanması özellikle önemlidir. Bu anlamda İrlanda Dışişleri Bakanı Simon Coveneynin sözleri, Türkiye'nin aleyhindeki sözde soykırım açıklamalarına AB üyesi bir ülkeden verilen güçlü bir cevap teşkil etmektedir.

*Fotoğraf: <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/irlanda-disisleri-bakani-simon-coveney-1915-olaylarinin-soykirim-olduguna-dair-fikir-birligi-yok-1835031>

[1] Brian Mahon, No Consensus that 1915 Armenian Killings were Genocide, Says Coveney, *The Sunday Times*, 10 Mayıs 2021, <https://www.thetimes.co.uk/article/no-consensus-that-1915-armenian-killings-were-genocide-says-coveney-8nhphtzp7>

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "SOYKIRIM: NEYE GÖRE? KİME GÖRE?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2021 / 30. Mayıs 17. Erişim Nisan 30, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/SOYKIRIM-NEYE-GORE-KIME-GORE>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır